गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजराती कॉपीराअिट विभाग]

अनुक्रमांक: ૮૭૬૧ वर्गांक

पुस्तकनुं नाम વિષ્ણુસહસ્રનામ

विषय [illegible]

કવિ પ્રેમાનન્દભાઈ કૃત.

વિષ્ણુ સહસ્ત્ર નામ.

સંશોધન કર્તા.

છગનલાલ વિદ્યારામ રાવળ.

લુણાવાડા.

પ્રકાશક,

પુરુષોત્તમ વિશ્રામ માવજી જે. પી.

મુંબઇ—મલબાર હીલ.

પહેલી આવૃત્તિ. પ્રત ૨૫૦.

સંવત ૧૯૭૬. સન ૧૯૨૦.

કીમત એક આનો.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ
૮૯૬૬

(સર્વ હક્ક સ્વાધિન.)

શ્રી 'સત્યવિજય' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. સાંકલચંદ હરિલાલે છાપ્યું. ઠે. પાંચકૂવા નવા દરવાજા પાસે–અમદાવાદ.

છગનલાલ વિદ્યારામ રાવળે રચેલાં પુસ્તકો.

૧	વિલાસિની અથવા સત્યનો જય.	૧–૪–૦
૨	સજ્જન તે સજ્જન (રાજપીપળા તથા પ્રાંત સ્ટેટમાં ઇનામ માટે મંજુર થયેલું છે.)	૦–૫–૦
૩	મનુઋષિના નીતિ વચન ભાગ ૧ લો. (રાજપીપળા સ્ટેટની સ્કુલ લાયબ્રેરી માટે મંજુર. બીજી આવૃત્તિ.)	૦–૧–૦
૪	જીવહિંસા નિષેધ. (બીજી આવૃત્તિ)	૦–૪–૦
૫	સ્વચ્છતા છઠ્ઠી આવૃત્તિ (ઉત્તર ભાગની નિશાળો માટે મંજુર થયું છે).	૦–૪–૦
૬	ઋતુ વર્ણન કાવ્ય (સુદર્શનમાં કૈ. મણિલાલ નભુભાઇએ ઉત્તમ અભિપ્રાય આપ્યો છે).	૦–૩–૦
૭	રાજપીપળા સંસ્થાનની ભૂગોળ વિદ્યા. (રાજપીપળા સ્ટેટની નિશાળો માટે મંજુર થયેલી છે.)	૦–૪–૦
૮	જાવજી ચોધરીનું જીવન ચરિત્ર.	૦–૨–૦
૯	નાગડમેં સિંપીચુંકા બખેડા.	(નથી)
૧૦	પંચેંદ્રિય ચરિત્ર ને બીજાં ૧૪ હિન્દી કાવ્યોનો ઉત્તમ સંગ્રહ. (ધર્મ, ને મુક્તિ) ના રસ્તા દર્શાવે છે).	૦–૮–૦
૧૧	વૈદક વિલાસ ભાગ ૧ લો.	૦–૮–૦
૧૨	વૈદક વિલાસ ભાગ ૨ જો.(ઔષધિ કોશ સહિત)	૧–૪–૦
૧૩	બ્રિટિશ રાજ્ય પહેલાંની ગુજરાતની આર્થિક સ્થિતિ	૦–૩–૦

લૂણાવાડા લેડી રે ગર્લ સ્કુલનાં હેડ મિસ્ટ્રેસ
સૌ. પ્રસન્ન દલસુખરામ રાવળે રચેલાં પુસ્તકો.

૧ કૈ. નવલરામ કૃત બાળ ગરબાવળીના અર્થ. કવિતાના વિવરણ સાથે, ડેમી બારપેજી પૃષ્ટ ૭૨ ૦–૩–૦

૨ બાળોપચાર–બાળકોના જુદા જુદા ૭૭ રોગો ઉપર ૨૬૮ દવાઓનો સંગ્રહ. ડેમી બાર પેજી પૃષ્ટ. ૮૪ ૦–૪–૦

ઉપરનાં પુસ્તકો લૂણાવાડા (વાયા–ગોધરા) માં કર્તા પાસેથી રોકડી કીંમતે મળશે. સામટી નકલો રાખનારને સારૂં કમીશન મળે છે.

કવિ પ્રેમાનંદ કૃત.

વિષ્ણું સહસ્ત્ર નામ.

દોહરા.

પરમ પુરુષને પરણુસું, (જે) વ્યાપક રમતા રામ;
ગુરૂ ચર્ણ પ્રતાપથી, ભણું હું સહસ્ત્ર નામ.
ઉમિયા પૂછે ઇશને, વિષ્ણુંનો મહીમાય;
નામ નારાયણતણાં, કો'ને શંકર રાય.
કહે ઇશ દેવી સુણો, તેં પૂછ્યું ઉત્તમ પ્રશ્ન;
સહસ્ત્ર નામ કરી વર્ણવું, સમરણ તે શ્રીકૃષ્ણ.

કડવું ૧ લું—રાગ મારૂની દેશી;
(મારી ઓખારે બાઇ સલૂણાં, તમે વ્રત કરોને અલૂણાં૦ એરાગ)

પ્રથમ ધ્યાનગુરૂનું ધરૂં, સહસ્ત્ર નામ ભવ તરવા ભણું;
સહસ્ત્ર મુખે કરી વર્ણવે શેષ, શારદા તે નવ પામે ભેદ.
વાલ્મીક ને વેદ વ્યાસ, તે તમને ગાય અવિનાશ;
અલ્પ જીવ હું માનવ કાય, ભજી નવ જાણું જાદવરાય.
જપ તપ તીર્થ હું નવ લહું, અપરાધ કીધા મેં બહુ;
હરિ તારે નામે હવે તરૂં, માગું આ ભવમાં નવ ફરૂં.
સોહં નામ સનાતન એક, વિશ્વરૂપ અવેર અનેક;
ચૈતન્ય ચિદાનંદ ચિદ્રુપ, આદ્ય એક ને અનેક સ્વરૂપ.
સોમ સોમેશ્વર સર્વાતીત, અકળ અખંડ ઈંદ્રિયજીત;
વિશ્વ રૂપ ને વિશ્વાધાર, અવિનાશીજી અપરંપાર,
મુકતધામને મુનિ ધરણીધર, પિંડપતિને પરાત્પર;

પરમાત્માજી પરમેશ્વર, દુષ્કૃત દહન દોહલાં હર.
સદા રક્ષક વિવિધ વિલાસ, બહુ નાયક દાયક સુખવાસ;
જય ધરણી ધર ત્રિભુવનપતિ, અસુર નિકંદન મહા યતી.
પ્રકટ પ્રકાશ ને પરમ નિધિ, વિશ્વંભરજી વિદ્યા નિધિ;
સ્વામીજી તારક ભવ કૂપ, વામન વૈરાટ ને વિશ્વરૂપ.
દીનબંધુ દત્ત દયાળ, દીનાનાથ દાવાનળ ટાળ;
પ્રકટ પુરાતન ઘટ પ્રવેશ, દારિદ્ર છેદન દેવ દેવેશ.
સર્વ પૂર્ણ પુરૂષ પુરાણ, જગત જીવન રક્ષક પ્રાણ;
સિદ્ધ સાધ્ય ને સારંગ ધારી, ભ્રમણ ભવ છેદન ભવતારી.
ભૂધર ભુવનપતિ ભૂપાલ, કેશવ કૈવલ્ય પરમ દયાળ;
સર્વજ્ઞ સોમ ને સર્વાવાસી, અછેદ્ય અભેદ્ય ને અવિનાશી,
નિર્ગુણ સગુણ ગુણાતીત, માનુભાવ ને માયા જીત,
નિગમ નેણ ને લીલા બહુ કાય, દિગ્પાલ પતિને દશોદિશાય.
સાધુ વલ્લભ રાઘવ વીર, વેદ વારણ મચ્છ શરીર;
ધર્મધારણ ને ધર્મપાલ, ધનવંત્રી છો હનન જંજાળ.
શ્રીધર શ્રીહરિ જીત અહંકાર, પ્રેમાનંદજી અપરંપાર;
જમદગ્નિ ભૂમિ ભાર ઉતારણ, પરસુરામ સહસ્ત્રાર્જુન મારણ;
(એ) શત નામે ગાયા ગોવિંદ, કર જોડી કહે **પ્રેમાનંદ.**

(૧૦૦)

કડવું ૨ જું.—રાગ ચાલતે.

રામ રામચંદ્રને રઘુવીર, સીતાપતિ હરિ સત્ય શરીર;
કૌશલ્યા નંદન કોડંડ ધારી, અહલ્યા તારણ દેવ મોરારી.
એક પત્નીવ્રત પરમ પવિત્ર, હનુમાન પ્રાણ ને સુગ્રીવ મિત્ર;
નવનીત હૃદય કરૂણા સિંધુ, રામ રામેશ્વર શ્વેતબિંદુ.

અજાન બાહુ રાજીવ લોચન, જાનકી જીવન જગજીવન;
વિભિષણ સ્થાપક સત્ય વચન, સુખ કર્તા રાવણ નિધન.
સુવરી કૃપાકર ભક્ત તારણ, તારક મંત્ર મુક્તિ કારણ;
સુર અવિચલ આદિ રાજ, પ્રજા પાલન દેહ પરકાજ.
કુંડળ લોલ કપાળ વિશાળ, વિદેહી વાયક ટાલણ સાલ;
પાન અપાન ને પરાત્પર, અશોકીક કામી કમળા વર.
પ્રેરક બાહ્ય ને આભ્યંતર, તલ મધ્ય વ્યાપક સહુ પર;
સત્ય સ્વરૂપ ને ધ્યેય ધ્યાતા મન, હલન ચલન ગતિ ગુણવાન.
કૌશિક અભય રક્ષક યજ્ઞ, અરીજીત માની ને મર્દન;
નિષ્કામી ધર્મશીલને આચારી, નરહરિ નારાયણ નર્ક નિવારી.
પ્રેરક ગ્રાહક જ્ઞાની જ્ઞેય, યજ્ઞ યાગ ને ધ્યાતા ધ્યેય;
નિર્ગુણાતીત તાપ નિવારી, યોગ યોગેશ્વર લીલા ધારી.
અપરાધ ક્ષમા કર સનાતન, સંસાર મર્જન કલ્પીત મન;
(એ) એ શત નામે ગાયા ગોવિંદ, કર જોડીને કહે **પ્રેમાનંદ.**

(૨૦૦)

કડવું ૩ જું—રાગ ચાલનો.

વરદાતા પરમાર્થ પ્રીત, દાનવ મારણ શત્રુના જીત;
હરિ સ્વરૂપ વિશ્વ લોચન, હરિ નિર્ગુણાત્મક હરો વિઘ્ન.[૧]
સોહં શ્રીધર શુભ શરીર, અખીલેશ્વર રમણ રણધીર;
સત્ય પાલન સત્યના સિંધુ, લોક પાલક લોકના બંધુ.
વદે લોક હરિ આત્મારામ, સર્વ લોક હર્તા વિશ્રામ;
વિશ્વાત્મ પ્રભુ રઘુરાય, દયાળ દયાનિધિ સર્વ સુખદાય.
રઘુકુળ તિલક શ્રી રઘુરાંમ, વીર રણધીર સત્ય ધર્મ ધામ;

માયાતીત ત્રિગુણાતીત તાત, એક વચની સ્વયં સાક્ષાત.
આનંદઘન તન તાપ નિવારી, ગુણાતિત પ્રભુ ગુણકારી;
અભય અવેવ હરિ અગોચર, પ્રબળ પરાક્રમી ધનુર્ધર.
તત્વવાદી તત્વ સ્વરૂપ, સ્નેહી સ્વામી અખીલ અનુપ;
સ્વભાવ અવિચળ ઇશ્વર અવિનાશ, તેજ રૂપ રવિકોટી પ્રકાશ.
અપ્રમાણ રૂપ હરિ રત્નાગર, સ્થુલ સૂક્ષ્મ સ્વામી અમરવર;
વેદવિદ સ્વામી શુભ મતી, સુધા સ્વરૂપ દાયક સદ્‌ગતિ.
કાળજીત વપુ મહા જ્યોત, ઇંદ્રિય રહિત હરિ વ્યોમ વિદ્યોત;
આદ્ય ઉપેંદ્ર અવિનાશી અમર, અનંત રૂપ દાતા દુઃખહર.
દાતા ભુક્તા હોતા હવી, ઇંદુ[2] ઉડગણ[3] પોતે રવિ;
પર્જન્ય[4] પોષણ પ્રજાપતિ, ધારણ તારણ દુષ્ટના હતી.[5]
માયા મંડણ ગુરૂ ગોવિંદ, સર્વમય શ્રી બાલમુકુંદ;
અખીલ આત્મા અખીલ અંગ, જગકર્તા અનાદ્ય અભંગ.
લઘુરૂપ હરિ વટ સયન, અપાર તેજ અંબુજ[7] નયન;
(એ) ત્રણ શત નામે ગાયા ગોવિંદ, કર જોડીને કહે **પ્રેમાનંદ**

(૩૦૦)

કડવું ૪ થું—રાગ ચાલતો

શ્રી વાસુદેવ નયન અંબુજ, દેવકી નંદન ચતુર્ભુજ;
ઉદયકાળ ઝળહળ તન, માત પિતા બંધ મોચન.
આનંદ ઉદર[8] તાત ઉપદેશ, યમુના વિભાગી વ્રજ પ્રવેશ;
નંદ નંદન[9] જશોદા જીવન, ગોરસ[10] તસ્કર પય[11] પીવન.
ગોપી જીવન વ્રજ ભૂષણ, બાલ વેશ પુતના શોસન;

---

૧ વિદ્વાન. ૨ ચંદ્ર. ૩ તારા ૪ વરસાદ ૫ મારનારા
૬ વડ ૭ કમળ. ૮ પેટ ૯ પુત્ર ૧૦ માખણ ૧૧ દૂધ.

સકટ[1] વ્યોમાસુર વધકારી, બ્રહ્માંડ ત્રણે મુખ ધારી.
ગોળી ભંજન અનુખલ બંધન, રૂદન કરત નવનીત [2]ભોજન
મોચન જમલા અર્જુન સ્યામ, ગોપી વલ્લભ પૂરણ [3]કામ
ગોપ ગોપેશ્વર શ્રીગોવાળ, ગોકુલેશ્વર ગોવિંદ ગોપાળ;
વચ્છ વારણ વૃત્રાસુર વિડારી, અઘાસુર બકાસુર સંહારી.
મોરલીધર માધવ શ્રી મોરારી, વીણા ગુંજાધર ગૌચારી:
મોર પીંછ મુકુટ ધરનાર, વ્રજ વધુ ચિત્તના હરનાર.
વિલસીત વૃંદાવન વનમાલી, કદમારૂઢ હરિ પ્રણ્યો કાળી:
નિર્વિષ કરતા જળ નરહરિ, દાવાનળ ભક્ષક ગોપ હિતકારી.
હરિ ઋષિપત્ની ગ્રાહક અન્ન, પ્રભુ ઇંદ્રિ માન મર્દન;
ગિરિધારી વ્રજ રક્ષાકારી, કેશી મર્દન કંસ વિડારી.
કુબજા સુખદાતા શુભ તન, માત પિતા બંધન છેદન:
ગુરૂ સુત દાયક દેહ મધુકર, રસિક રમણ ને રાધાવર.
જાદવેંદ્ર દ્વારકા શ્રી પતિ, કાળ યવન મર્દન મહાગતિ:
રાજા મોચન જરાસંધ કાળ, પાંડવ કારણ મારણ શીશુપાલ.
દ્રોપદી લજ્જા નિવારણ હરિ, કૌરવ નીપાતન પાંડવ જય કરી;
શક્તિ ભક્ષ દાતા અવેશ, નીપાતન અક્ષૌહિણી અષ્ટાદશ.
ભીષ્મ પણ પાલન ભક્તાધીન, ભય નિવારણ રક્ષક દીન;
વિશ્વેશ્વર વાસેશ્વર વિશ્વનાથ, લીલા સ્વરૂપ દાસ શિર હાથ.
શ્રી કૃષ્ણ વ્રજેશ્વર સુંદર સ્યામ, હસિત વદન ને પૂરણ કામ:
બહુ નાયક નામ નિધાન, સર્વાંગ સુંદર સ્યામળવાન,
(એ) ચ્યાર શત નામે ગાયા ગોવિંદ કરજોડી કહે **પ્રેમાનંદ.**

(૪૦૦)

---

૧ ગાડું ૨ માખણ ૩ પૂર્ણ.

કડવું ૫ મું-રાગ ચાલતો.

અશ્વસ્થ[1]ને તુલસી રૂપ, નદીમાં ગંગા ને રસમાં તુપ;[2]
હરિ પ્રજ્ઞામધ્યે શાલીગ્રામ, હરિ બ્રહ્મવિદ્યા વેદમાં શાંમ.
નવ ગ્રહ નાયક તેજે રવિ, મંત્ર રૂપ હ્રં શ્રી હવી;
વિપ્રમાં વશિષ્ટ ધાન્યમાં જવ, યોગીમાં શિવ તારણ ભવ.
શિલા મધ્યે મેરૂ પર્વત, ત્રિગુણ માંહે સ્વામી સત્ય;
અગ્ર મરૂત સમદ્રષ્ટિ સુખદાયી, સ્વામી શેષ રૂપે શેષસાયી.
ઉચ્ચીશ્રવા ઐરાવતમાં પ્રૌઢ, ગરૂડ રૂપે છો ગરૂડારૂઢ;
દેવી યોગણી રૂપે હરિ, રમણ રામ કળા વિસ્તરી.
હ્રસ્વ દીર્ઘ ખટ અક્ષર રામ, અતુલ વર્તુલ નહીં ઠાલો ઠામ;
પુંડ્રીકાક્ષ[3] પિતાંબર ધારી, કલ્પદ્રુમ છો કષ્ટ નિવારી.
શનકાદિક નારદ અનંત દેહ, કર્મ છેદન મુક્તિ મેહ;[4]
કૃષ્ણ દ્વીપાયન છો પ્રભુ રૂપ, કપીલ દત્તાત્રય બ્રહ્મસ્વરૂપ.
વાસ સત્યવતી નંદન રામ, શંકર્ષણ અર્જુન નામ;
આનંદ પુંજ જીત અહમેવ, હયગ્રીવ હરિ ઋષભદેવ.
સર્વ સર્વેશ્વર પાવન, સર્વ સર્વેશ્વર ભુવન,
સર્વ રૂપ સર્વાત્મ સમર્થ, સર્વદાશુ સર્વ અર્થ.
બહુ એક વિષ્ણુમાંહાં ગુંજ, મહા મુનિના નિત્ય પૂજ્ય;
નિત્ય જગત ને માયાપતિ, નિત્યાનંદ યોગેશ્વર જતી.
પૂર્ણ સત્ય સ્થાપન અચગ, વિરાજીત કાંતિ ઝગહળ;
આત્મા પ્રભુ યોગ પ્રિય સદા, યોગ ગમ્ય નિરંતર સર્વદા.

---

૧ પીપળો. ૨ ઘી. ૩ કમળ જેવી આંખો વાળા. ૪ વરસાદ.

દુઃપ્રાય તૂર્ય તારણ ભવ, અવિગત સ્વયંભૂ પ્રણવ;
(એ) પાંચ શત નામે ગાયા ગોવિંદ, કરજોડીને કહે **પ્રેમાનંદ.**
(૫૦૦)

કડવું ૬ ઠું-રાગ ચાલતો.

શ્રીવિષ્ણું શ્રીપતિ ઋષિકેશ, અલક્ષ્ય નર કાંતિ નરેશ;
ભૂગર્ભ પિતાંબર વાસી સુર, ભવોદ્ભવ ભવ અંતઃપુર.
ઇંદ્ર ત્રિવિક્રમ ત્રીદેવેશ, માંગલ્ય મંગલ્યાયન મહેશ;
ગરૂડધ્વજ ગર્જિત સર્વહિત, જય દામોદર દમો ચેત.
તીમીર છેદન સર્વ સ્વામી, અઘ નાશન હરિ અંતર્જામી;
અગુ લાંછન હરિ દુઃકૃત હર્તા, બ્રહ્માનંદ આનંદ કર્તા.
સુખ સાગર મુક્તાફળ દાય, ભુવનેશ્વર દશોદિશ રાય;
અનિર્મા અલૌકીક અંગ, સૃષ્ટિ સર્જીત વર્જીત સંગ.
ગુણ નાયક ગોવિંદ ગોપાળ, પામર તારણ પરમ દયાળ;
શૂન્ય ધુન પ્રકટ અનુપ, દુઃખ વારક તારક ભવકૂપ.
ચરાચર અગોપ્ય અનંત, શોક વર્જીત કરૂણાવંત;
પરમ ઐશ્વર્ય પ્રભુતાપણું, વિશ્વવાસી અળગો નહીં આપું.
તૂર્ય પદ દાયક સર્વેશ સૂર્ય, કોટીક અંગ અવેશ;
વ્રજ રચનાકર લીલાવંત, જન્મ જરા રહિત મહીમંત.
સુમતિ દાયક સદગતી, ધન ધામ યોગ રૂપ યતી;
આનંદઘન પૂર્ણાનંદ, પૃથ્વી પતિ હરિ ગુણ ગોવિંદ.
પરાત્પર પરમ પરધામ, પૂરણ જ્યોતિ પરમ પદ નામ:
પરમ જ્ઞાની હરિ પરધ્યેય, પરમ ગતિ પરમાર્થ દેહ.
પરં વ્યોમ પરાધી પરશ્રેય, પરમ શિવ હરિ નિરામય;

નિરાશ્રય પ્રભુ નિર્વિકાર, નિરાશ્રય નિરંજન નર આકાર
નિઃકલંક નિર્ગુણ નિઃકામ, નિર્ગ્રહી નિર્લેપ વિશ્રામ,
(એ) ષટ્ શત નામે ગાયા ગોવિંદ, કર જોડીને કહે પ્રેમાનંદ
(૬૦૦)

કડવું ૭ મું—રાગ ચાલતો.

અમરવર શ્રીવર સ્વામીન, ગોપી વલ્લભ નર વૃંદાવન;
ગુંજાધર તુલસીધર હરિ, ચક્ર ગદાધર દાનવ અરી.
પ્રબળ પરાક્રમી નંદાનંદ, નાટક રૂપ રસ નાદ છંદ;
લક્ષ્મીધર લીલાધર નાથ, ચક્ર ગદાધર ભીડિત બાથ.
અપાર અનાશ અર્પણ ક્ષેત્ર, મહા કાંતી દેવ દીર્ઘ નેત્ર;
સાક્ષાત વિખ્યાત પ્રભુ વિતરાગ, કૌસ્તુભધર માધવ મહા ભાગ.
સુખ કર્તા દુખદાહી ગહન ગતિ, ઘટ ઘટ વ્યાપક લાઘવ અતિ;
ઇચ્છા ગમન સાધુ શીલવંત, આચાર અર્ણવ ગોપ ગુણવંત.
નાગર નંદકુંવર ભગવાન, આશા પૂરણ પરમ નિધાન;
તૃષ્ણા ટાલન બંધન મુક્ત, અનંત રૂપ હરિ દાતા ભુક્ત.
કલ્યાણ કેશવ વૃંદા છલિત, સર્વ શક્તિ કારણ અકલિત;
અમર રૂપ હરિ બાહ્ય ભીંતરી, સત્ય સ્વભાવ વદન વૈખરી.
ધન સ્વરૂપ પાપ ટાલન, સર્વ સુરેશ્વર ઇશ સુર ભૂપાલણ;
બ્રહ્માંડેશ્વર નહીં ભીન્નાભીન્ન, જગત પ્રાયે હરિ ભિન્ન ભિન્ન.
સર્વોત્તમ હરિ સર્વ વદન, સર્વ રૂપ સર્વદા તન;
સર્વતોભદ્ર સર્વ દુઃખ હર, સર્વ અર્થ પ્રભુ ધરાધર.
મહા વિભુ આત્મભુ સનાતન, પૂર્ણ પુરૂષ પ્રત્યક્ષ ચૈતન્ય;
વેદાંત વેદ અનિત્ય અપાર, સ્વયં પ્રભુ ઉદાસીન સાર.

દુઃપ્રાય તુરિય તમસ પર, કામ કુટસ્થ હરિ સર્વ હર;
મહા રૂદ્ર સર્વ ભયંકર, સર્વ ભૂત આનંદ શંકર.
વિશ્વ વ્રજ હરિ વિશ્વ મોચન, મહા ભય મૂળ હરિ પાવન;
સર્વ શક્તિ લીલાધર કામ, મનપતિ નિરૂપાધી રામ.
પુરૂષ ક્ષેત્ર પ્રકૃતિ પર, ત્રિધામ નાયક દુઃખ હર;
(એ) સાત શત નામે ગાયા ગોવિંદ, કર જોડી કહે પ્રેમાનંદ.
(૭૦૦)

કડવું ૮ મું—રાગ ચાલતો

શર્ણ દાતા અશર્ણ શર્ણ, શીતલ સ્થળ તાપ હરણ;
સુજાતિ વિજાતિ સમ દ્રષ્ટ, સ્વયં કર્તા સ્વયં સૃષ્ટ.
વર્જીત કામ ક્રોધ બ્રહ્મચારી, પુરૂષ વ્યંડલ સ્વયં નારી;
જગનાથ તાત ઝાતકાર, પ્રજા પોષણ વિશ્વાધાર.
અનંત જીત મહાજ્યોતિ પ્રકાશ,આનંદ બોધ અવિછિન્ન
શુકલાંબર શુદ્ધ આચરણી, તીવ્ર બુદ્ધ તારક વૈતરણી.
કેશવ કરૂણા અર્ણવ હરિ, દ્વેષ રહિત દાયક વૈખરી;
પિત્ત ગાત્ર શુભ શ્રીવંત, કલ્યાણકારી કમળા કંત.
વેદ રૂપ યોગ આચાર્ય, મહા માંગલ્ય કર્તા શુભ કાર્ય;
નીદાન ગર્ભતણી કળાકરી, વર્જીત શક્તિ ખટ અક્ષરી.
શાંતિ ભૂષણ પૂરણ બ્યાધ, વિઘ્નહર ચીર અક્ષય સાધ;
ભુક્ત વસ્તુ અનાદ્ય અનુતાર, મૌક્તિક વાદ ન દેહ ધાર.
મહા પદ પ્રભુ સ્તુતિ સાગર, મધ્ય ગોમય ઉમિયા વર;
રહિત કર્મ હરિ શૂન્ય નિવાસી, વિષ્ણું જીષ્ણું એક ઉદાસી.

મુક્તિદાયક હરિ દૂર નિકટ, પૂર્ણ રૂપ વ્યાપક ઘટ ઘટ;
અખીલ ઉઘમી આશા પૂર્ણ, પદ્મનાભજી પતીત ચૂર્ણ.
ઇશ્વર અક્ષય રહિત અવિલંબન,સ્થિર સ્થંભન બ્રહ્માંડ સ્થંભન;
વિશુદ્ધ આત્મા ચિંતામણિ, વિચિત્ર વિશ્વ ઇચ્છા આપની.
જ્યોતિ વાણી અતિ બ્રહ્મચારી, લોક લક્ષ બ્રહ્માંડના ધારી;
આત્મ પરમાત્મ ને ઉદાર, અણીમા, ગીરીમા બહુ વિસ્તાર,
સર્વાધીશ ઇશ પ્રભુ એક, ધર્મ પરમ રૂપ અનેક;
પાખંડ ખંડન નર્ક નિવારણ, જાણે સર્વ કલેવર કારણ.
(એ)આઠ શત નામે ગાયા ગોવિંદ, કર જોડીને કહે **પ્રેમાનંદ.**

---

(૮૦૦)

કડવું ૯ મું—રાગ ચાલતો.

શ્રી નીધીવશ સરજી સૃષ્ટ, જગત બંધુ જગ દાતા પૃષ્ટ;
નહીં વાદી સર્વ સિદ્ધાર્થ, સર્વ મોક્ષ ધામ સમર્થ.
સર્વ દોષ વર્જીત સર્વ હીતા, બ્રહ્મા રૂદ્ર આદ્ય બ્રહ્મ પિતા;
યજ્ઞ ફળ યજ્ઞ ભોવન, યજ્ઞ દાતા યજ્ઞ પાવન.
સાવિત્ર પ્રિય સાત્વિક કુળદેવ, અસુરાંતક વર્જીત અહમેવ;
અનંત કર્તા ત્રિલોક પાવન. સર્વ સરજ્યું ત્રિલોક મંડળ.
પળ પાણી હરિ સર્વ મંગળ, વીર બાહુ કોટી મહા બળ;
કુબેર કોટી લક્ષ્મીવાન, મહેશ કોટી શંભુ નિધાન.
તીર્થ કોટી પાવન શરીર, શંભુ કોટી ગુણ ગંભીર;
દુર્ગાકોટી શક્તિ પ્રકાશ, શત કોટી ભોગ વિલાસ.
નિઃશંક નર્કાંતક શ્રી હરિ, વિશ્વ રહેતા પાંતક અરી;
સૂર્ય સોમ લક્ષણ જગત છે તું, વિશ્વ ધૂર્ત ધર્મ રહેતું
અદ્ભૂત ભોગવાન નિસંગ, અખીલ લોક અવેવ અંગ;

પરમાર્થ તારણ ભવ જીવ, સ્તુતિ સદા ભદ્ર સદાશિવ.
સદા પ્રિય હરિ સદા શાંતિ, વેદ ગુહ્ય તેજ મહા કાંતિ;
તું ભૂત ભવ્ય ભવ રૂપ, જગ ધારક તારક ભવ કૂપ.
શુદ્ધ સ્નેહ નિષ્ટા સાર, પદ શ્રી પરાયણ શ્રીહાર;
ધર્મ જીવન ધર્મ નંદન નર, બ્રહ્મ ગુરૂ કવિ શાસ્ત્ર કર.
આદિ કર્તા સ્વામી સર્વ સત્ય, સ્તુતિ સાગર ચરાચર ગત્ય:
યજ્ઞ મૂર્તિ વિધારાય યજ્ઞ સિંધુ જગત ફળદાય.
હવ્ય ભવ્ય યજ્ઞ વાહન, વેદાત્મકારી વીર પાવન;
અતિ ઉંચ ક્રોધેશ્વર, પતીત પાવન તુલસીધર.
વિશ્વ રક્ષક દત્ત મહા બળ, મુક્તિવંત ચિંતામણિ અચળ:
મનુ શ્રેષ્ટ હરિ સત્ય સેતુ, પ્રીતી પિતા પ્રથુ સર્વ હેતુ;
રત્ન ગર્ભ રક્ત નર, મહા વિધા ધર્મ ધુરંધર.
જ્ઞાન જ્ઞાની નરપતિ નૃપ, કોટી કલ્પ કોટી કંદર્પ.
દેવેંદ્ર બ્રહ્માંડે વને ચરે, ત્રિતાપ હરે તેહ ખરે;
(એ) નવ શત ગાયા ગોવિંદ, કર જોડીને કહે પ્રેમાનંદ.

(નામ ૯૦૦)

કડવું ૧૦ મું—રાગ ચાલતો.

શ્રી અસાધ્ય સાવક યશ નીધી, સર્વ ભૂત મનોહર વિધી;
વિશ્વ બાહુ હરિ અપરાજીત, કુશળે દીય જરા જરાતીત ?
વાજપેય અગ્નિ સોમપાન, વષેદ્રી ? સુભટ ગતિ નિધાન:
કુટસ્થ શેષ દેવ સહસ્ત્રાક્ષ, નિશ્ચળ નરોમાં સર્વ સાક્ષાત.
ગોપ ગોપેશ્વર ધેનુક અરી, સ્કંધ બાણ ભુજ મર્દન કરી;
કાલિંદ્રી કાંત યમુના ક્રીડનં, ભક્ત અવિલંબન દુષ્ટ પીડન.
ચતુરાત્મા ચતુર વર્ણ, વિશ્વકેતુ જીત જરા મર્ણ;
આધ પુરૂષ વિશ્વ તૃમ તાત, વેદ વેત્તા હરિ વિશ્વખ્યાત.

બાંધ્યું શ્રી ધન ધ્યાન ધામ, રેવતી રમણ હળાયુધ ;
અનીરૂદ્ધ કામદેવ અનંગ, કામ રૂપના કામી અંગ.
મરિચી ભ્રગુ વહ્નિ વાય, નિશાનાથ કશ્યપ મધત્રાય;
અક્ષર રામ નારદ અર્જુન, ગુરૂ નાદ વાદ વચન.
ચિત્રરથ ને ગંધર્વાધિશ, સુચિ શ્રેષ્ટ આનંદ ઇશ;
સારંગધર સુદર્શન, ખગેંદ્ર રક્ષક સહસ્ત્ર લોચન.
છંદ મેરૂમય રાગ વસંત, માતા પિતા અલભ્ય અનંત;
કામધેનુ મૃગેંદ્ર કેશરી, વૃષેશ્વ વર્ણેશ નગેશ હરિ.
વાહ્નિ વરૂણ ગગન પવન, અક્ષર ધર્મસ્થ ભવન;
સાધુ સંત શ્રુતિ શિરોમણિ, ક્ષીતિપતિ ત્રિધામ ધણી.
અન્ય ધન્ય જન જીવેશ, વેદ ભેદ નાદ નવેશ;
વિઘ્ન વિનાશન શત્રુઘ્ન, અહંકાર જીત માયા મન.
વાસુકી ભ્રમણ નૃપ નરવર, શ્વેત કુરંગ કરૂણાકર;
(એ) સહસ્ત્ર નામે ગાયા ગોવિંદ, કર જોડીને કહે પ્રેમાનંદ.
નામ પાઠ કરે મુનિ વ્યાસ, ભક્ત જનને કરવો અભ્યાસ;[1]
સહસ્ત્ર વેદ પુરાણ અઢાર સહસ્ત્ર નામ વિધા અનુસાર.
ઉમિયાને શિવે કહ્યું વિસ્તારી, જે ભણે સાંભળે નરનાર
જન્મ જન્મતણાં પાતક ટળે, તે નર ભવમાં નહીં આ
અપરાધ ક્ષમા કરો ગોવિંદ, કહે દાસ વિપ્ર પ્રેમાનંદ.

સંપૂર્ણ. (૧૦૦૦

---

૧ છેલ્લી પાંચ કડીઓ વિ. સં. ૧૮૭૨ ચૈત્ર વ
૩ ની પ્રતમાં નથી પણ વિ. સં. ૧૮૮૪ પોષ વદિ ચો
શનિવારની પ્રતમાં હોવાથી અહીં દાખલ કરી છે.